

«LES PLANTES EN L'OBRA DE JACINT VERDAGUER»

TRIBUNA

Ramon Felipó
BIBLIÒGRAF

La doctora i professora de botànica de la **Universitat de Barcelona** Maria Carme Barceló i Martí acaba de publicar aquest llibre amb el subtítol de *Selecció de textos i fitxes botàniques*, editat per la mateixa **Universitat de Barcelona**. És una obra bàsica per conèixer Verdaguer i els seus textos. Mossèn Cinto era un escriptor de país, coneixia la nostra terra com pocs, això es pot veure en aquest llibre, on referencia totes les plantes, arbres o flors que surten als seus llibres.

Verdaguer va ser dues vegades a Berga, la primera fou l'any 1888, va residir uns

dies al santuari de la Mare de Déu de Queralt, on des de la seva hostatgeria va anar a veure el Pi de les Tres Branques. L'any 1887 Francesc Muns havia publicat a dues revistes barcelonines articles sobre el Pi de Campllong: un a *La Hormiga de Oro*, en castellà, i l'altre a *La Il·lustració Catalana* en català. Mossèn Cinto va voler veure l'arbre, des del santuari va anar a visitar-lo. El mateix any va publicar la poesia del Pi primer al setmanari *La Il·lustració* i després al llibre *Pàtria*, amb pròleg del canonge vigatà Colell. L'any 1901, just abans de la seva mort, va tornar a Berga per presidir el certamen literari, va visitar Queralt i va tornar a visitar el nostre Pi. És evident que sense el poema de Verdaguer dedicat al Pi, aquest arbre singular del Berguedà mai no seria símbol de la unitat lingüística de les terres de llengua catalana: País Valencià, illes Balears i Pitiüses, la Franja de

Ponent a l'Aragó, el Carxe a Múrcia, la Catalunya Nord sota l'administració de l'Estat francès, el Principat d'Andorra i la ciutat catalanoparlant de l'Alguer a Sardenya.

L'autora del llibre ens diu que el Pi és un pi roig, de la família de les pinàcies. Aquest llibre inclou centenars de plantes de casa nostra citades per Verdaguer, hi ha un text d'on són referenciades, el seu nom científic i altres noms populars de les diverses comarques catalanoparlants, i evidentment una foto de la planta.

Ara, gràcies a aquest llibre de la doctora Barceló, podem tenir molt més coneixement de l'obra verdagueriana. Mossèn Cinto coneixia el nostre país, caminava per les seves muntanyes i valls, era un erudit en moltes matèries, com la botànica. La llengua i tota la nació catalana tenim un deute amb Verdaguer, res seria com és ara sense la seva aportació lingüís-

tica, històrica i en moltíssimes més àrees del nostre coneixement. De vegades em sorprèn la poca dedicació que es té a l'ensenyament universitari o batxiller a l'obra de Verdaguer. Ell fou un avançat als temps que li va tocar viure. La seva vida fou molt convulsa, va ser perseguit, fins i tot li van prohibir oficiar els oficis de sacerdot, però, malgrat tot, el poble el va estimar i li va retre homenatge. El seu enterrament a Barcelona és considerat el més important i multitudinari de tots els temps a la capital catalana. Quan al triomf de la revolució anarcocomunista després del juliol del 1936 a Barcelona foren cremats, enderrocats o destruïts tots els edificis religiosos o monuments de capellans catòlics menys els de Verdaguer de la Diagonal – passeig de Sant Joan, diu una llegenda popular que deien els militants revoltats: «aquest ni tocar-lo, ja que és un dels nostres».